

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 240/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov a jeho uznesením sp. zn. 14 Er 634/2010 z 2. novembra 2011 a postupom Krajského súdu v Košiciach a jeho uznesením sp. zn. 4 CoE 8/2012 z 18. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),

základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) a jeho uznesením sp. zn. 14 Er 634/2010 z 2. novembra 2011 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 4 CoE 8/2012 z 18. júna 2012.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmluvy o úvere uzavretej s dlžníkom úver, na zabezpečenie ktorého bola účastníkmi zmluvného vzťahu uzatvorená rozhodcovská doložka, resp. rozhodcovská zmluva.

Súdny exekútor na základe poverenia udeleného okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu, pričom exekučným titulom bolo rozhodnutie rozhodcovského súdu. V priebehu exekučných konaní okresný súd napadnutým rozhodnutím exekúciu ex offio zastavil. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojím napadnutým rozhodnutím potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové rozhodnutie.

3. Sťažovateľka vyjadruje nesúhlas s napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktorým vytkla ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetnú právnu vec, keď okresný súd „... rozhodol nad rámec zverenej právomoci; svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom...“. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd a krajský súd „rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože nevykonali náležité dokazovanie..., svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia a s použitím chybných aplikácií a interpretácií...“. Sťažovateľka tiež uviedla, že „všeobecné súdy porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) ale aj právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) tým, že nerešpektovali jeho právo na to, aby sa jeho právna vec pred

vnútroštátnym súdom rozhodovala na základe správneho a adekvátneho právneho základu. Súčasťou takého právneho základu však po vstupe Slovenskej republiky do EÚ je aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke... Tvrdíme, že súd sa nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil, prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.“.

Sťažovateľka svoju sťažnosť okrem iného odôvodnila aj tým, že „Zákonodarca priznal všeobecným súdom právomoc posudzovať zákonnosť rozhodnutí rozhodcovských súdov iba v rámci konania o zrušení rozhodcovského rozsudku, teda iba v rámci konania zvláštneho, uskutočňovaného na základe zákona, ktorý bol na úpravu rozhodovania sporov rozhodcovskými súdmi a úpravu uznania a výkonu tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí... prijatý. Všeobecný súd si musí byť vedomí toho, že ani súdy nie sú oprávnené vykonávať priame zásahy do právoplatných rozhodnutí rozhodcovských súdov... Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti... či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov vykonateľné tak po stránke formálnej... ako aj materiálnej... V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť... rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom.“.

V závere svojej argumentácie zdôraznila, že „Exekúcia bola začatá zákonným spôsobom, na základe vykonateľného a platného exekučného titulu, ktorý naďalej existuje a zotrváva platným, právoplatným a vykonateľným. Súd po vykonaní prieskumu exekučného titulu vydal súdnemu exekútorovi poverenie na výkon exekúcie. Od vydania exekučného titulu, ani od vydania poverenia na výkon exekúcie nenastali žiadne nové právne ani skutkové okolnosti, ktoré by mali viesť k zmene postoja súdu.“. Podľa sťažovateľky navyše „odvolací súd konal v rozpore s ust. § 214 ods. 1 OSP, čím porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. Dohovoru, keď nenariadil pojednávanie aj keď k tomu bol podľa zákona povinný a odvolanie prejednal bez osobnej účasti sťažovateľa“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 14 Er 634/2010 z 2. novembra 2011 a porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 CoE 8/2012 z 18. júna 2012, zrušil napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

10. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

13. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

14. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou

verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

15. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, ktorými súd rozhodol o zastavení exekúcie, boli porušené jej označené práva. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd a krajský súd vydali svoje rozhodnutia na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva a zároveň nedostatočne zistili skutkový stav bez aplikácie relevantnej právnej normy a bez vykonania dokazovania a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnili. Napadnutým rozhodnutím malo dôjsť k ohrozeniu existujúcich pohľadávok sťažovateľky a v konaní mala mať sťažovateľka výrazne nevýhodné postavenie a zaobchádzalo sa s ňou odlišne.

A. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

16. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05). Ústavný súd

predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 443/2011).

17. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04, II. ÚS 443/2011).

18. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 14 Er 634/2010 z 2. novembra 2011, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti nemu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

B. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu

19. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti zistil, že argumenty sťažovateľky sú totožné s jej argumentmi, ktoré použila v stovkách sťažností, ktoré už riešil ústavný súd tak, že ich odmietol vo vzťahu ku krajským súdom ako zjavne neopodstatnené. Sťažovateľka označila len iné rozhodnutia krajského súdu v skutkovo a právne obdobných veciach, v ktorých súd posudzoval relevantnosť exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku alebo notárskej zápisnice), ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv. Ústavný súd preto pri odôvodnení rozhodnutia o namietanom porušení označených práv sťažovateľky v tejto časti postupoval rovnako ako vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 516/2012.

20. Keďže ústavný súd predtým už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky, nepovažoval

za potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako to je v prípade tejto sťažnosti sťažovateľky, pretože sú sťažovateľke dobre známe.

V tomto smere sa pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti ústavný súd plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 379/2011 zo 7. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 416/2012 z 12. septembra 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 410/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 467/2012 z 18. septembra 2012, ako aj o ďalších rozhodnutiach týkajúcich sa obdobných sťažností sťažovateľky, ktoré skončili odmietnutím rovnakých a opakujúcich sa sťažností sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o zastavení exekúcií v stovkách prípadov, pretože rozhodcovské rozsudky alebo notárske zápisnice z rôznych dôvodov neboli spôsobilými exekučnými titulmi na vedenie exekúcií.

Ústavný súd preto jej sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 CoE 8/2012 z 18. júna 2012 bez podrobnejšej argumentácie odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2013